

111/945

MEGEGYEZÉS

a Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságok, Nagybritannia Egyesült Királysága és Észak-Irország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország között létrejött

FEGYVERSZÜNETI SZERZŐDÉSRŐL

S

Szegec
Szikora

1945

18.

pen. 20.

Magyarország Ideiglenes Nemzeti Kormánya a Szovjetunió, az Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és a többi Egyesült Nemzet ellen folytatott háborúban elismerve Magyarország vereségének tényét, elfogadja az említett három hatalom megbízottja által az összes Egyesült Nemzetek nevében, amelyek Magyarországgal háborút viselnek, előterjesztett fegyverszüneti feltételeket.

A fönt kifejtettek alapján a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokság nevében Vorosilov K. E., a Szovjetunió marsallja, erre a Szovjetunió, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok kormányai által megfelelőképpen megbízva, az összes Egyesült Nemzetek nevében, melyek háborús viszonyban állnak Magyarországgal, intézkedve egyfelől és másfelől az Ideiglenes Nemzeti Kormányt képviselő Gyöngyösi János külügyminiszter, Vörös János vezérezredes, honvédelmi miniszter és Balogh István, a kormány államtitkára, el-

látva a szükséges megbízatással, aláírták az alábbi feltételeket:

1. a) Magyarország megszünteti a Szovjetunió és a többi Egyesült Nemzetek, közöttük a Csehszlovákia ellen viselt háborút. Németországgal fennálló minden viszonyát megszakítja és hadat üzen Németországnak,

b) Magyarország kormánya kötelezi magát, hogy lefegyverzi a Magyarország területén levő német fegyveres erőket és hadifoglyokként átadja azokat az Egyesült Nemzeteknek. Arra is kötelezi magát, hogy internálja a német állampolgárokat,

c) Magyarország kormánya kötelezi magát olyan szárazföldi, tengeri és légihaderő fenntartására és rendelkezésre bocsátására, amelyek a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság fővezetése alatt is szolgálatra rendeltethetnek. Ezzel kapcsolatban Magyarország legalább 8 nehéz fegyverzettel ellátott gyalogos hadosztályt állít ki. Ezek az erők szövetséges területen nem használhatók fel, csak az érdekelt szövetséges kormány előzetes beleegyezésével,

d) a Németország elleni hadműveletek megszüntetésével a magyar erők lefegyverzendők és a Szövetséges Ellenőrző Bizottság felügye-

lete alatt békeállományba helyezendők. (Lásd melléklet 1. pontját.)

2. Magyarország kötelezi magát, hogy Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia által megszállt területéről kivonja az összes magyar csapatokat és hivatalnokokat Magyarország 1937 december 31-én fennállott határai mögé, továbbá hatályon kívül helyez minden olyan törvényhozást és bekebelezést, amelyet Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia területének Magyarországhoz való csatolására szövegeztek.

3. Magyarország kormánya és hadseregfőparancsnoksága biztosítja a szovjets csapatok és más szövetséges csapatok számára a szabad mozgás lehetőségét Magyarország területén bármely irányban, ha azt a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság és a katonai helyzet megkívánja. Emellett Magyarország kormánya és főparancsnoksága a csapatszállításokat minden rendelkezésére álló közlekedési eszközzel saját költségén elősegíti. (Lásd: melléklet 3. pontját.)

4. Magyarország kormánya haladéktalanul szabadon bocsátja az összes Szövetséges hadifoglyokat és internáltakat. Magyarország kormánya további utasításig saját költségén elegendő ruházattal, élelemmel, orvosi segítség-

gel stb. látja el az összes szövetséges hadifoglyokat, internáltakat, áttelepített és menekült személyeket, köztük Csehszlovákia és Jugoszlávia polgárait. Szállítási eszközökről is gondoskodik, hogy e személyek bármelyike visszatérhessen saját országába.

5. Magyarország kormánya állampolgárságukra és nemzétiségükre való tekintet nélkül haladéktalanul szabadon bocsátja mindazon személyeket, akik az Egyesült Nemzetek javára kifejtett tevékenységükkel kapcsolatban faji származásuk, vagy vallási meggyőződésük következtében őrizetben vannak és hatályon kívül helyez minden erre vonatkozó sérelmes törvényt és korlátozást. Minden szükséges intézkedést megtesz annak biztosítására, hogy a magyar területen levő összes személyek és menekültek, ideértve a zsidókat is, legalább olyan védelemben részesüljenek, mint saját polgárai.

6. Magyarország kormánya kötelezi magát, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság által megállapított határidőben teljes épségben kiszolgáltatja a Szovjetuniónak, valamint Csehszlovákiának és Jugoszláviának, az összes Egyesült Nemzeteknek mindazokat az értékeket és anyagokat, amelyek állami, társadalmi és szövetkezeti szervek, vállalatok, intézmé-

nyek vagy polgárok tulajdonában voltak, mozdonyokat, vasúti kocsikat, traktorokat, gépkocsikat, történelmi emlékeket, múzeális értékeket és mindent, amit a háború folyamán az Egyesült Nemzetek területéről Magyarország területére szállítottak.

7. Magyarország kormánya és főparancsnoksága kötelezettséget vállal, hogy hadizsákmányként a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság rendelkezésére bocsát minden Magyarország területén lévő katonai tulajdont, beleértve a német flotta hajóit is.

8. Magyarország kormánya és főparancsnoksága kötelezettséget vállal, hogy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság beleegyezése nélkül nem engedi meg semmiféle vagyont, beleértve az értékeket és valutákat is, kivitelét, vagy kiszajátítását, amely Németország vagy polgárainak tulajdonát, vagy általa megszállt országok területén levő személyek tulajdonát képezi. Ezt a vagyont a Szövetséges Ellenőrző Bizottság által előírt módon fogják megőrizni.

9. Magyarország kormánya és főparancsnoksága kötelezi magát, hogy átadja a Szövetséges (szovjet) főparancsnokságnak mindazokat a Magyarország dunai kikötőiben lévő hajókat, amelyek az Egyesült Nemzetek tulajdonát képezik, vagy képezték, függetle-

nül attól, hogy ki rendelkezik jelenleg ezekkel a hajókkal, abból a célból, hogy a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság ezeket a hajókat a szövetségesek közös érdekében a háború ideje alatt Németország ellen felhasználhassa. Ezeket a hajókat a háború után visszaadják tulajdonosaiknak. A magyar kormány teljes anyagi felelősséget visel a fentebb felsorolt vagyontárgyak megrongálásáért, vagy megsemmisítéséért, egészen azok átadásáig a szövetséges (szovjet) főparancsnokságnak.

10. A magyarországi és külföldi vizeken tartózkodó magyar kereskedelmi hajók a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság hadműveleti ellenőrzése alatt fognak állni a szövetségesek közös érdekében való felhasználása céljából.

11. Magyarország kormánya köteles rendszeres magyar pénzürtékben pénzüsszegeket kifizetni és árukat, üzemanyagokat, élelmszert stb. eszközöket és szolgáltatásokat rendelkezésre bocsátani, amelyekre a Szövetséges (szovjet) főparancsnokságnak, valamint a szövetségesek ama misszióinak és képviselteinek, amelyek a Szövetséges Ellenőrző Bizottsággal kapcsolatban állanak, szükségük lesz. A magyar kormánynak szükség ese-

tén biztosítani kell az ipari és szállítási vállalatok, posta, távíró, távbeszélő, rádió, erőművek, közművek, fűtőanyag és egyéb anyagraktárak felszerelését és munkájának szabályozását, azoknak az utasításoknak értelmében, amelyeket a fegyverszünet idején a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság, vagy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság kiad. (Lásd: melléklet 11. pontját.)

12. Azokat a károkat, amelyeket Magyarország a Szovjetunióknak, Csehszlovákiának és Jugoszláviának hadműveleteivel és az országok területének megszállásával okozott, Magyarország megtéríti a Szovjetunióknak, Csehszlovákiának és Jugoszláviának. Emellett — tekintettel arra, hogy Magyarország nemcsak megszüntette a háborút az Egyesült Nemzetek ellen, hanem hadat is üzent Németországnak — abban állapodtak meg, hogy Magyarország az okozott károkat nem teljes egészében, hanem csak részben téríti meg. Ezt a kártérítést 300 millió amerikai dollárban állapították meg, amelyet hat év folyamán törleszt le áruban, gépekben stb. A kártérítés összegéből 200 millió amerikai dollár a Szovjetuniót illeti meg, a Csehszlovákiának és Jugoszláviának járó kártérítés százmillió dollár. Magyarország megtéríti a károkat és

veszteségeket, amelyeket a háborúban más szövetséges országoknak és azok polgárainak okozott. A kártérítés mértéke később nyer megállapítást. (Lásd: melléklet 12. pontját.)

13. Magyarország kormánya kötelezi magát, hogy a magyar területen az Egyesült Nemzetek és azok polgárainak összes törvényes jogait és érdekeit illetően a háborúelőtti helyzetet állítja vissza és teljes egészében visszaszolgáltatja azok tulajdonát.

14. Magyarország közre fog működni a háborús bűncselekményekkel vádolt személyek letartóztatásában, az érdekelt kormányoknak való kiszolgáltatásában és az ítékezésben.

15. Magyarország kormánya kötelezi magát, hogy haladéktalanul feloszlatja a Magyarország területén működő összes Hitler-érzelmű, vagy más politikai, félig katonai és egyéb politikai szervezeteket, amelyek az Egyesült Nemzetekkel szemben ellenséges propagandát folytattak és a jövőben sem tűri meg ilyen szervezetek felállítását.

16. Időszaki, vagy egyéb irodalmi termékek kiadása és terjesztése, színielőadások rendezése, mozgófényképek bemutatása, rádiószolgáltatás, távbeszélők működése a Szövetséges (szovjet) főparancsnoksággal való megegye-

zés alapján történik. (Lásd: melléklet 16. pontját.)

17. Magyarország polgári közigazgatása visszaállíttatik Magyarországnak mindazon területén, amely az arcvonaltól nem kevesebb mint 50—100 kilométerre fekszik, a helyi viszonyoktól függően. Emellett a magyar közigazgatási szervek kötelezik magukat, hogy a béke és közbiztonság helyreállítása érdekében végrehajtják a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság és Ellenőrző Bizottság utasításait, amelyeket a jelen fegyverszüneti feltételek biztosítása céljából adnak ki.

18. A fegyverszünet egész időtartamára Szövetséges Ellenőrző Bizottságot létesítenek Magyarországon, amely szabályozza és ellenőrízni fogja a fegyverszüneti feltételek végrehajtását a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság elnöksége alatt Nagybritannia és az Egyesült Államok képviselőinek részvételével. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság a fegyverszünet hatálybalépésétől a Németországgal folytatott hadműveletek befejezéséig terjedő időben a Szövetséges (szovjet) főparancsnokság fővezetése alatt fog állni. (Lásd: melléklet 18. pontját.)

19. A bécsi döntőbíróság 1938 november 2-án kelt határozatai és az 1940 augusztus

31-i bécsi döntés ezennel érvénytelennek nyilvánítottatik.

20. Jelen feltételek aláírásuk pillanatában hatályba lépnek.

Megkötetett Moszkvában, 1945 január 20-án egy példányban, amely megőrzés végett át lesz adva a Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságok kormányának orosz, angol és magyar nyelven, azzal, hogy az orosz és az angol szöveg hiteles. A jelen megegyezés látamozott másolatát a mellékletekkel együtt a Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságok kormánya át fogja adni mindazon kormányoknak, amelyek nevében a jelen egyezmény aláíratott.

A Szövetséges Szocialista
Szovjet Köztársaságok,
a Nagybritannia
Egyesült Királyság
és az Amerikai Egyesült
Államok Kormányainak
megbízásából:

K. VOROSILOV

Magyarország
Ideiglenes Nemzeti Kormányának
megbízásából:

GYÖNGYÖSI JÁNOS

VÖRÖS JÁNOS

BALOGH ISTVÁN

MELLÉKLET

Egyrészt a Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságok, Nagybritannia Egyesült Királysága és Észak-Írország és az Amerikai Egyesült Államok, másrészt Magyarország között a fegyverszüneti feltételekről Moszkvában 1945 január 20-án aláírt megegyezéshez:

A) Melléklet az első ponthoz.

A magyar katonai parancsnokság a Szövetséges (szovjet) Főparancsnokságnak az utóbbi által megjelölt időn belül átad minden rendelkezésre álló adatot a német fegyveres erőkről, valamint a német katonai parancsnokság terveit, a Szövetséges Szocialista Szovjet Köztársaságok és az Egyesült Nemzetek ellen indított hadműveletekről, épügvázlatokat és térképeket és minden hadműveleti okmányt, amelyek a német fegyveres erők tevékenységére vonatkoznak.

A megegyezés első pontja szerint fogantatandó rendszabályok a magyar területen található német polgárok internálására vonatkozólag nem terjednek ki ugyanezen állam zsidó nemzetiségű alattvalóira.

B) Melléklet a 3. ponthoz.

A megegyezés 3. pontjában említett együtt-

működés a magyar kormány és Magyarország katonai főparancsnoksága részéről arra vonatkozik, hogy a Szövetséges (Szovjet) Főparancsnokságnak rendelkezése szerint a fegyverszünet idejére azok használatára, a katonai szükségletek követelményeinek megfelelően átengednek minden magyar katonai, légi és folyami katonai fegyverzetet és berendezést, kikötött kaszárnyákat, raktárokat, repülőtereket, összeköttetés eszközeit, meteorológiai állomásokat teljesen helyreállított állapotban és az azok kiszolgálására szükséges személyzettel.

C) Melléklet a 11. ponthoz.

A magyar kormány és a Szövetséges (szovjet) Főparancsnokság által meghatározandó idő alatt és feltételek mellett minden magyar területen található valutát, amelyeket a Szövetséges (szovjet) Főparancsnokság bocsájtott ki, felvásárol és megvált, és az ilyen módon bevont valutákat késedelem nélkül átadja a Szövetséges (szovjet) Főparancsnokságnak.

A magyar kormány a Szövetséges (szovjet) Főparancsnokság, vagy a Szövetséges Ellenőrző Bizottság engedélye nélkül nem engedi meg magyar külföldi követelések vagy

magyar belső követelések átadását idegen államoknak, vagy idegen alattvalóknak.

D) Melléklet a 12. ponthoz.

Részletes megnevezése és félesége azon áruknak, amelyeket Magyarország a Szovjetunióknak, Csehszlovákiának és Jugoszláviának a 12. pont szerint szállít, valamint ezen szállítások pontosabb határideje évek szerint, az illető kormányok között megállapítandó külön megegyezés szerint lesznek meghatározva. Ezen szállítások az 1938. évi árak szerint fogantatosíttatnak a következő felárral: ipari felszerelésre 15%, a többi árura 10%.

A kártérítés kifizetésénél, mely a megegyezés 12. pontjában nyer szabályozást, az elszámolás alapjául az amerikai dollár szolgál a megegyezés aláírásának napján feltüntetett aranyparitás szerint, azaz 1 uncia aranyért 35 dollár.

A 12. pont alatt felsoroltakkal kapcsolatban az értendő, hogy a magyar kormány a csehszlovák és jugoszláv területek lakossága részére, amelyek a magyar támadás következtében kárt szenvedtek, haladéktalanul rendelkezésre bocsátja azokat az élelmiszereket és egyéb felszerelési tárgyakat, amelyek helyreállításra és segítségnyújtásra szüksé-

geltetnek. Ezen szállítások mértéke a három kormány közti megegyezés révén nyer szabályozást és úgy tekintetik, mint a károkért és veszteségekért Magyarország részéről Csehszlovákiának és Jugoszláviának fizetendő kártérítésnek része.

E) Melléklet a 16. ponthoz.

A magyar kormány kötelezi magát, hogy rádió-, táviró- és postaösszeköttetést, levelezést, sifírozott levelezést és futárszolgálatot, valamint a Magyarország területén lévő külföldi követségekkel, küldöttségekkel és konzulátusokkal való összeköttetést azon előírás szerint valósítja meg, amelyet a Szövetséges (szovjet) Főparancsnokság határoz meg.

A fegyverszüneti feltételekre vonatkozó megállapodás *18. pontjával* megegyezőleg felállítandó Szövetséges Ellenőrző Bizottságra hárul a fegyverszüneti feltételek pontos teljesítésének ellenőrzése.

A magyar kormány és annak minden szerve köteles a Szövetséges Ellenőrző Bizottság minden utasítását, amelyek a fegyverszüneti feltételekre vonatkozó megállapodásból kifolyólag adódnak, teljesíteni.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság speciális szerveket, illetve szekciókat állít fel, azon

funkcióknak megfelelőleg, melyekre megbízást nyer. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság ezenkívül Magyarország különböző részeiben elhelyezheti saját tisztjeit.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság állandó székhelye Budapest lesz.

Moszkva, 1945. január 20.

JEGYZŐKÖNYV

a Magyarországgal kötött fegyverszüneti megállapodáshoz.

A magyar kormánnyal kötött fegyverszüneti megállapodás aláírásának alkalmából, az azt aláíró Szövetséges Kormányok megegyeztek:

1. abban, hogy „hadianyag“ kifejezés, amelyet a 7. pontban használnak, úgy tekintetik, mint amely magában foglalja mindazon anyagot és felszerelési tárgyat, amelyet az ellenség hadi, vagy félig hadiegységeinek, vagy tagjainak használatában voltak, vagy használatára voltak kijelölve,

2. a Szövetséges (szovjet) Főparancsnokságnak a fegyverszüneti megegyezés 9. pontja értelmében a magyar kormány részéről átadandó hajók felhasználása és a tulajdonosoknak való átadás terminusa külön elbírálás

és szabályozás tárgya lesz a Szovjetunió Kormánya és az érdekelt Szövetséges Kormányok között.

Készült Moszkvában, három példányban, mindegyik orosz, angol és magyar nyelveken, azzal, hogy az orosz és angol nyelvű szövegek tekintendők hiteleseknek.

1945. január 20-án.

A Szövetséges Szocialista
Szovjet Köztársaságok
Kormányának
meghatalmazásából:

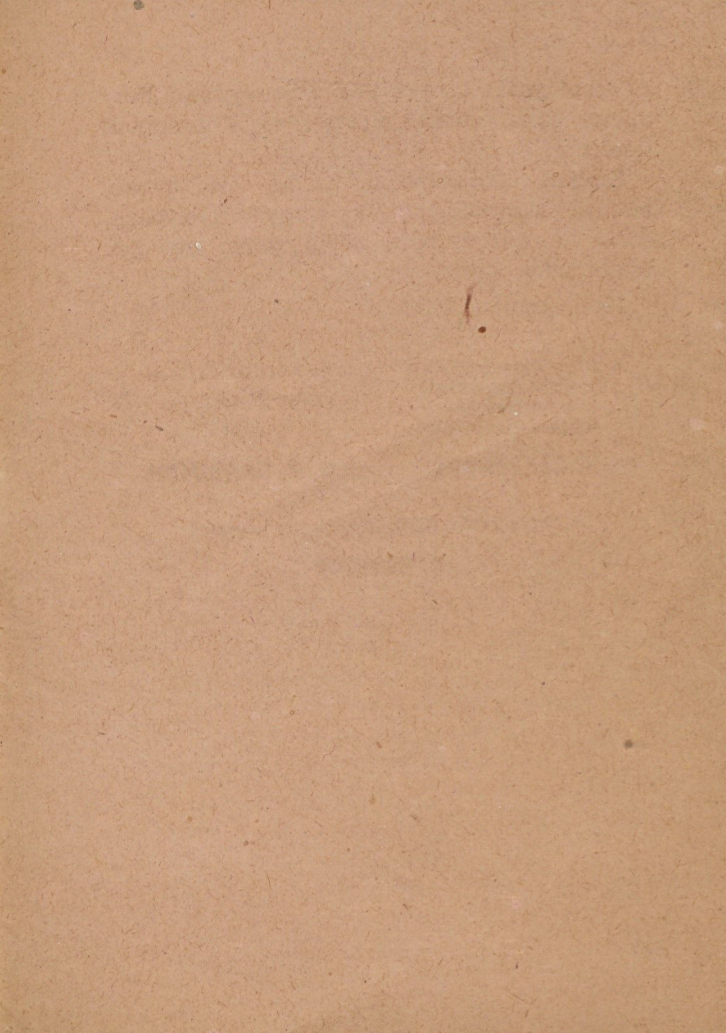
V. DEKANOZOV

Az Amerikai Egyesült
Államok Kormánya
névében:

V. A. HARRIMAN

Nagybritannia Egyesült Királyság névében:

D. BALFOUR

„Szabadság“ nyomda Makó. 30368